કલામે

મૌલા

KALAME MOWLA

દુનિયા ઘર માતમકા, જીસે દેખો,
સો રોતા હએ ઝારો ઝાર,
ગફલતકા દટા કાનુસે કાઢો,
તો સૂનો કયસી પડી હએ પૂકાર,
કાઠ શીર કરવત ફીરે પથ્થર ટાંકે,
એ દોએ કયસા કરતે હએ શોર,
બેહેતે પાનીમે આવાઝ કયસા,
ઉમરોહી વહી જાતી સો રોતી હએ ઝોર.

ભૂલા વએ જે કોઈ દુનિયા રીઝા,

જીયું પ્યાસા દેખે વેલા ધૂપ,

કે જંગલ સારા ભરા હએ પાની,

એ તો ધૂલ દીસે હએ પાની રૂપ;

દુનિયા સબ ધૂલ હએ,

દુનિયા માલ ગાડો વએબી હએ ધૂલ,

ઈસ ધૂલકું તું સોના રૂપા માણેક દેખે,

એ તૂમારે દેખનેમેં પડી હએ ભૂલ.

પાનીકી પિયાસસો,
માલકી પિયાસ જાનો હોવે સખત,
માલકી પિયાસ ઘડી એક ન બૂજે,
પાનીકી પિયાસ હોવે કોઈ વખત,
જીસકું પિયાસ માલકી હુઈ ઉને
પિયાસમેં ખોઈ સારી ઉમર,
કબી નહિ પેટ ઉસકા ભરે,
જો સબ માલ પાવે જેતા,
હએ દુનિયા ભીતર.

દુનિયા બેચ યે ફાની હએ,

ઓર મુલ લે આકબત ઠામ,

દુનિયા તેરે સંગ ન રહેસી,

ખૂબ આકબત મુકામ,

દુનિયા દિન ચાર હએ,

ચેત તું છોડ જાયસી,

ઈસે બેચ આકબત બસાએ લે,

વએ તૂજ કામ આયસી.

દુનિયાકી ન્યામતુંસે,
ખૂબ સવાબ આકબત કેરા,
આકબત સદા બાકી રહેસી,
દુનિયા ફના હોવે સવેરા;
જો તૂજે ખુદાને અક્કલ દિયા,
તો દુનિયાકું ન કર પ્યાર,
કે જો ઠામ છોડના વાંહાં ઘર કરે,
ઐસા કામ કરે ગેમાર.

ખુશી ને આરામ ચાહો તો,
આરામ વાંહાં જહાં નહીં ડર,
દુનિયામેં તો બોહત કસાલા,
આરામ કહાં હએ ઈસ દુનિયા ભીતર;
એક દિન ખુશીસેં ઢોલ બજાયા,
દૂજે દિન કોઈ મૂઆ હુઆ ગમ,
ભલી ખુશીઆલી આકબત કેરી,
દિનદિન અદકી હોયસી ન હોયસી કમ.

દુનિયા દેખો જાવે ચલી,
યેહ હએ દો દિનકા બહાર,
શાહ ગદા ઓર અદના આલા,
નહિ કીસીકું ઈસમેં કરાર;
ચેત સંભાલો મોમનભાઈ,
જબ લગ નહીં આએ ખીઝાં કે આસાર,
તબ લગ પાની સીંચો નેક બંદગીકા
તો તેરી જિંદગીકા બાગ,
સદા રહે ગુલઝાર.

ગુમરાહ હુઆ વએ,
જીને દીનસે દુનિયાકું અદકા ચાહ્યા,
કે દુનિયા કામ કરતે,
જીને દીનકા સો કામ ગમાયા;
પહેલા તૂજે દુનિયા સીરજીયા,
કે આકબત કારણ કરે કમાઈ,
તો વએ સહી ગુમરાહ હુઆ,
જીને દુનિયા કારણ આકબત ગમાઈ.

આછી બંદગી ઈબાદત વએ,
જો સબસું છૂપા કર કરીએ,
કીસી બન્દેકું ન જણાઈએ,
અપને ખુદાએસું ડરીએ;
બંદગી નેકી ખુદાએ કાજે કરીએ,
ન બડા કરના અપના નામ,
જો ખુદાએ કારણ કામ કરીએ,
તો દરગાહમેં હોવે કબૂલ તમામ.

જીને ઉમરોહો લંબી પાઈ,
ઓર સારી ઉમર રએન દિન બંદગી,
કીતી અલ્લા,
તો નબીયુંકા સરો પાએ જાનો,
ઉસ બન્દેકું સહી મીલા;
નબીયુંકું બડાઈ રબને દીતી,
સબ ઉમ્મત ઉપર કીએ સરદાર,
તો જો કોઈ ચલણી ઉનુકી ચલે,
સો મકબૂલ હોવે રબ દરબાર.

ગઈ ઉમરોહોમેં જો કામ ન કિયા,

સો આખરતમેં કર લે શિતાબ,

એતી ઉમર ગઈ બાકી જાએસી,

કિયું સોતા હએ ભર ખ્વાબ;

ઉમરો દેખો જાવે ચલી,

ચેતો કરો નેક કમાઈ,

દુનિયા બાજારમેં કોઈ કમાયા,

કીને પૂંજી આપ ગમાઈ.

રોશન કર ભાઈ કબર તેરી,

કે નીત ઊઠ નમાઝ કર બીચ રએન અંધેરી,

અંધેરી રએન બીચ નમાઝ કીએસે,

રોશન હોવે સહી કબર તેરી;

નમાઝ નફલ કર આધી રાતકું,

ખુદાકે બીન ન બૂજે કોય,

મઉલા ફરમાવે કે કબર તેરી,

ઈસ નમાઝસે સહી રોશન હોય.

મોમનકે મોંહો ઉપર નૂર અદકેરા,
જો બીચ રાત ઊઠ કરે કમાઈ,
રાતકી બંદગી દિનમેં દીસે,
કે કરનહાર કે મોંહો ઉપર હોવે રોશનાઈ;
કિયામત કે દિન કોઈ મોંહો કાલે,
કોઈ મોંહો હોવે સફેદ,
વએ જીને રાતમેં બંદગી કીતી;
સાચે સીદકસે ઉને પાઈ ઉમેદ.

સબ દિન પીછે રાત હએ,
દિનકું કરો આપ કમાઈ ધંધા,
રાતકું બએઠો આરામસે,
જંપો ઉસકું જીસકા હએ તું બંદા,
દુનિયા લોક કહે પેટ ધંધા લાગા,
કબ બએઠે હમ ખુદાએ કે ગએલ,
મૌલા ફરમાવે જો વેલા ધંધા નહીં,
રબકું સંભારો બીચ અંધેરી લએલ.

મએરાજ ખુદાકા રસૂલ પાયા,
જીને સબ રાત કીતી હક બંદગી,
સો મએરાજ મોમીનકું હોવે,
જો દિલસે નીકાલે સબ દુનિયા ગંદકી;
રાતકું જાગે એક ધીઆનસું,
પયરવી રસૂલકી કરે કીરદાર,
તો ઉસ મોમનકું મએરાજ હોવે,
અપને રબકા દિદાર.

રએન મરતબા બહોત બડા હએ,

સબ ખલકત પાવે આરામ,

પીર પયગમ્બર વલી ઓલિયા,

રાત બંદગીસે સબ પાએ નામ;

મએરાજ રસૂલ બી રાતમેં પાયા,

આશક વશ્લ પાવે માશુક,

જો તું સચ્ચા આશક હય,

તો રએન બંદગીસે મત ચૂક.

સબ દિલ મીને લગન હએ,
પણ ભલા દિલ વએ જીસ દિલ હએ
લગન કીરતાર,
ઓર લગનમેં પડા સો ડૂબા,
રબકી લગન ભલી જો ઉતારે પાર;
લગન બીના કોઈ દિલ ખાલી નહીં,
બીન લગન તો દિલ રહે ઉદાસ,
સાચે સાંહીયાસું જો લગન બાંધો,
તો ઝીકર કરો સાસ ઉસાસ.

રહેમત રબકી વએ કોઈ પાવે,

જે કોઈ ઝીકર કરે હરદમ,

જો એક દમ ઝીકર કરનેસેં ચૂકા,

તો ખુશી ન પાવે લીખાવે ગમ;

રબ દરગાહ હાજર વએ,

જો હરદમ ઝીકર કરે કસબ,

જો એક દમ ઝીકર કરનેસે ચૂકા,

તો રબ કરે ઉસ ઉપર ગજબ.

ખુદાકી ગએર મોહોબતસે,
જીને દિલ કીઆ હએ ખાલી,
કે દુનિયાકી મહોબત સારી,
અપની દિલથી ટાલી;
ઈસ રીત દિલ ખાલી કરના,
ખીસા ભરનેસે હએ ખાસા,
માલ ઘણેસે હએ એ ભલા,
જો તૂટે મનકી આશા.

જો બહેસ્ત ચાહો તો તકવા પકડો,
જિયું રહો ગુનાહસે પાક,
કે બહેસ્ત હએ જગા પાકુંકી,
વાંહાં મુશકો અંબરકી બીછાઈ હએ ખાક;
દોલતમંદકે ઘરમેં જિયું પેઠણે ન પાઓ,
જો પાઉ તુમારે લાગી હોએ કીચ,
તો મોતીલાલ કે મીંદર કસ્તુરી જમીન,
ગુના મેલસું કીયું,
પએઠો અયસી જન્નત બીચ

ખુદાએકા ડર જીસ દિલ વસે,
વએ દિલ નીત હોવે ઉજાસ,
જીને દિલ અપના ઉજાસેઆ,
દિદારકી તો ઉસે પૂગી હએ આશ,
દિલ અરીસા દિદારકા,
જીને ઉજાસીઆ તીનુકે પૂરે ભાગ,
રબકે ડરસે દિલ ઉજાસો,
સોતા ક્યું હએ ગાફલ જાગ.

દીન માણક એરફાન ઈલાહી,

દુનિયા પથ્થર દુનિયાકી ચાહ;

ચઉદા તબક લગ જો જો ન્યામત,

સો સબ જાણો દુનિયા ફનાહ,

ખુદા તો હએ સબસે ન્યારા,

ઓર જો પસરીઆ સો રબકા નૂર,

જો દેહ મંએ પનસે હાથ ઊઠાઓ,

તો બાકી હએ સો રબકા ઝહૂર.

એક નૂકતા મઆરફત કેરા,
ઉસકું કોઈ ન પહોંચે અમલ,
જીને પીછાનિયા ઉસ નૂકતેકું,
ઈસકે ઈમાનમેં કબી ન હોએસી ખલલ.

એક નૂકતા જો મઆરફત કેરા,
મુરશીદ જીસકું બતલાવે,
સો વાસલ હોવે જાત હકમેં,
અસલ અપનેકું પાવે;
જીને દિલસે ખોયા ઈસ નૂકતેકું,
ઉને ખોયા અપને રબકું,
યેહ સૂનો સમજો હરદમ બિચારો,
મઉલા ફરમાતા હએ સબકું.

હક શનાશી ખુબ હય ભાઈ,
નાહકસે મન વાર,
જાહેર બાતન હકતઆલાકું,
હરદમ નહીં બીસાર;
એક દમ પર દો શુકરાને,
લાજમ હકકે જાન,
સાસ ઉસાસ જો આતા જાતા,
સો બડી ન્યામત હય માન.

સાસ ઉસાસ સમરન કરલે,
ઓર હીરસ હવા સબ છોડ,
હક બીના સબ હીરસ હવા હએ,
તું હકસે મોહબત જોડ;
જો જો સુખ દુનિયા ઉકબાકે,
સબસે દિલકું વાર,
જો પાવેગા વસ્લ હકકા,
તો એ સબ રહેંગે તેરે તાબેદાર.

જાહેર બાતન જો કુછ દીસતા,

જો કુછ સુનતા કાન,

હક બીના તો ખાલી નાહીં,

યે નુકતા ખુબ પહેચાન;

જીસ પર કરમ કરે વો આપ,

ઉસકો આપહી આપ બુજાવે,

ઈલમ ઓલમા કામિલ મુરશીદ,

બન કર આપ સુજાવે.

અવલ આખર જાહેર બાતન,
દીસતા સુનતા સો હય,
હય સબહીમેં સબસે નીયારા,
ઓર નહીં સબ વો હય;
મંય ઓર તું કી દુઈ છોડકર,
એક દેખ કુછ દો નહીં હય;
અયસા સમજ ફના હો ઉસમેં,
તું નહીં તબ વો સહી હય.

નુર ઈલાહી અવ્વલ થા,
સો આખર જગમેં પાયા ઝહુર,
ઈસી દિનકે તાબે હોવે,
ઉસમેં રોશન હોવે રબકા નુર;
ખતમ કીયા ઈસ કલામકું,
સબ ઝાહેર કહે સુનાયા,
સો પડો શીખો, સુનો ઓર સુનાઓ,
યુ મઉલાને હુકમ ફરમાયા.

મર્તબા ઈલમ કેરા,
સબ હુન્નર ઉપર હએ આલા,
કે ઈલમસે તો રબ પહેચાના,
જીને અપના દિલ ઉજાલા;
ઔર હુન્નર કમાઈ સબ ફના હોવે,
પહેચાન ખુદાકી રહેવે બાકી,
એ સુનો સમજોં યાદ જ રાખો,
ફરમાયા કઉસરે સાકી.

ખુશ ખબરી દીઓ આપ જીવ,
જબ સબૂરી કીતી,
જીસ બન્દેને સબર કિયા,
તીસે ફતેહ રબને દીતી;
ખાલક કી સબ ખલકત જાનો,
કોઈ દુઃખ દેવે તો સબર કરના,
તો ઊસસે તું સહી જીતે,
અયસા મનમેં ધરના.

સબુરી તેરી તુજ ફતેહ દેવે,
જીસ કીસી ઉપર આવે બલા,
જો વએ સબૂરી કરે તો ઉસકું ફતેહ દેવે,
બૂજો આપ અલ્લાહ;
સબૂરી કરનહારકું રબ દોસ્ત રાખે,
આપ રબ કરે અંત પિયાર,
બંદા ભલા વએ જો સબૂરી કરે,
તો કઠન વેલા રબ હોવે ઊસકા યાર.

મરના જીને સચ કર માના,

ઊસે દુનિયા મેં કિયા કરની હએ ખુશી,

ઈસ બુજ સાથ જો ખુશી કરે,

તો ખુશી નહિ એ તો હએ બેહોશી,

પર મુલક જાતે ઊમરોહો ઘટે,

દિલ ન કહે એ મુલક મેરા,

તો દુનિયા મુલકસું કાંએ દિલ બાંધો,

કિને બત્તાયા કે યે મુલક હએ તેરા.

મલકુલ મૌત તો સબ પર આવે,
સબ બન્દે કી લે જાતા હય જાન,
ઈસ મરને આગે જો મર ચલે,
સો મર કર પાવે અમર મકાન,
અયસા મરના જો મર જાને,
વાસલ હક વો કામલ ફકીર,
એ દરજ્જા પાવે સો વલી કીલાવે,
એ ફરમાયા હઝરત આપ અમીર.